

**UCHWAŁA Nr V/35/07
Rady Gminy Białogard
z dnia 2 lutego 2007 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Białogard na rok 2007.

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze. zm.) Rada Gminy Białogard uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Białogard na rok 2007, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie zadań zawartych w programie powierza się Wójtowi Gminy Białogard.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BIAŁOGARD
Jan Budzyński**

Uzasadnienie

Art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.) nakłada obowiązek corocznego uchwalania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mając na uwadze realizację ww obowiązku proszę o podjęcie uchwały zgodnie z załączonym projektem.

Załącznik Nr 1 do
Uchwały Nr V/35/07
Rady Gminy Białogard
z dnia 2 lutego 2007 r.

**Program
Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
Gminy Białogard
na rok 2007**

Białogard 2007

Wstęp

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowanych na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu w społecznościach lokalnych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja działań gminy jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach leczenia odwykowego. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą bio-psycho-społeczną. Podstawą rozpoznawania uzależnienia od alkoholu jest diagnoza dokonana zgodnie z obowiązującą klasyfikacją. Identyfikowane jest ono przez zespół objawów behawioralnych, fizjologicznych zmian w zakresie procesów poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Uzależniony traci możliwość dokonania adekwatnej samooceny oraz kontrolę nad swoim życiem.
2. Programy terapeutyczne. Podstawowym rodzajem pomocy dla osób uzależnionych są pogromy psychoterapii grupowej i indywidualnej. Niezbędna jest diagnoza problemowa, konsultacje lekarskie i leczenie powikłań spowodowanych nadużywaniem alkoholu. Programy terapeutyczne, wspólne dla wszystkich, uzupełniane są także osobistymi programami terapii, zawierającymi zadania specyficzne dla poszczególnych pacjentów i dostosowane do ich potrzeb i deficytów.
3. Organizacja terapii.
Terapia uzależnienia od alkoholu odbywa się w ambulatoryjnych i stacjonarnych zakładach leczenia odwykowego. W zakładach stacjonarnych programy trwają od sześciu do ośmiu tygodni, w ambulatoryjnych od roku do dwóch lat i powinny obejmować 150 godzin terapii grupowej i 10 indywidualnej.

II. Zadania samorządu terytorialnego w zakresie wspierania leczenia odwykowego.

1. Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest zwiększanie dostępności terapii uzależnienia i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin.

2. Dodatkowe programy terapeutyczne.
NFZ finansuje tylko podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu. W procesie zdrowienia konieczna jest kontynuacja terapii w ramach zajęć z zakresu psychoterapii pogłębionej. Programy powinny być wzbogacone o trening ról społecznych, asertywności i radzenia sobie ze złością. Dla pacjentów, którzy przebyli terapię w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego, konieczne jest umożliwienie odbywania programu terapii poszpitalnej.
3. Inne działania związane z realizacją profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Opłacenie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
5. Dofinansowanie zajęć terapeutycznych odbywających się w trakcie obozów organizowanych przez terapeutów i kluby abstynenta, treningów i programów pomocy psychologicznej.
6. Punkty konsultacyjne.
Zwiększenie dostępności do leczenia odwykowego, to niezależne od poradni i leczenia odwykowego prowadzonego w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym działanie punktów konsultacyjnych, które wspierają placówki leczenia odwykowego.
Zadania punktu:
 - nawiązanie życzliwego, nie oceniającego kontaktu z osobą zgłaszającą się,
 - informowanie o możliwości podjęcia leczenia w placówce leczenia odwykowego,
 - motywowanie do leczenia,
 - udzielanie wsparcia po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej,
 - rozpoznanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosowanego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
 - posiadanie dobrej orientacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gmin i innych instytucji, które mogą zaangażować się w profesjonalną i systemową pomoc dla zainteresowanych.

III. Udzielanie rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.
Na mocy ustawy gminne komisje profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzą czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Postępowanie powyższe dotyczy wybranych kategorii osób uzależnionych. Dotyczy to osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży.

IV. Zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu.

Wpływ na postawy młodzieży mają działania profilaktyczne. Znaczenie mają programy profilaktyczne czynnie angażujące młodzież, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych i samorząd, między innymi poprzez:

- 1) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców,

- 2) wdrażanie programów profilaktyczno - interwencyjnych dla młodzieży,
- 3) organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży, takich, które nie tworzą skojarzeń z promocją alkoholu,
- 4) rozszerzenie programów zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży o różne formy zajęć sportowych, z integralnym elementem programu profilaktycznego,
- 5) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Wśród organizacji pozarządowych ważnym partnerem gminy są stowarzyszenia i kluby abstynenckie jako miejsce trzeźwego i zdrowego stylu życia dla uzależnionego i jego rodziny. Stowarzyszenia abstynenckie traktowane są przede wszystkim jako środowisko wzajemnej pomocy, którego funkcjonowanie oparte jest na nieodpłatnej działalności jego członków. Wyjazd organizowany przez stowarzyszenie jako obóz terapeutyczny, powinien w swym zakresie realizować program obejmujący zajęcia terapeutyczne prowadzone przez profesjonalnych terapeutów.

VI. Źródła i zasady finansowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są środki finansowe gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

VII. Program Działania Komisji ds. Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Białogard na rok 2007.

Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Propagowanie wśród dzieci i młodzieży aktualnej wiedzy o alkoholu i związanych z tym problemach alkoholowych, rozwijanie wśród nich umiejętności życiowych, których deficyt zwiększa zapotrzebowanie na alkohol, poprzez przeprowadzenie programów edukacyjnych, oświatowych i profilaktycznych, na tematy szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych. Prowadzenie dla uczniów szkół podstawowych oraz w gimnazjum, programów pn. „Jak ja na to patrzę”, „Debata” , „Cukierki” (oraz innych będących w aktualnej ofercie). Mogą być również realizowane inne formy edukacji i oświaty związane z tematyką szkodliwości spożywania napojów alkoholowych prowadzone w formie konkursów, jako działania wprowadzane zamiennie, w miejsce wymienionych wyżej programów edukacyjnych.
2. Opiniowanie decyzji w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż alkoholu, w zakresie zgodności z obowiązującymi uchwałami Rady Gminy w zakresie usytuowania punktów handlowych i ich ilości.
3. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży alkoholu w placówkach handlowych.

4. Podejmowanie działań zmierzających do poddawania leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu - postępowanie wnioskowe.
5. Kierowanie osób uzależnionych na badanie psychologiczne prowadzone przez biegłego psychologa i biegłego psychiatrę, celem wydania opinii co do faktycznego wystąpienia uzależnienia.
6. Przygotowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu osób odmawiających dobrowolnego podjęcia leczenia.
7. Przeprowadzanie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami, u których występuje problem uzależnienia alkoholowego.
8. Organizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.
9. Kierowanie osób realizujących zadania gminnego programu na szkolenia i dofinansowywanie szkoleń, udziału w naradach, konferencjach i innych formach spotkań związanych z podnoszeniem kwalifikacji z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych.
10. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, pomocy psychospołecznej i prawnej.
11. Wypracowanie standardów i zasad dla realizowania programów profilaktycznych.
12. Wprowadzanie nowych programów profilaktycznych, opracowań autorskich i pilotażowych, zakup i prenumerata pism, periodyków oraz literatury fachowej.

Przewodniczący Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Przeprowadzanie analizy problemów alkoholowych na terenie gminy.
2. Opracowanie Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz preliminarza finansowego celem realizacji zadań określonych w tym programie.
3. Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami działającymi w sektorze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień alkoholowych.
4. Udział w posiedzeniach, naradach i szkoleniach organizowanych przez Konsultanta Regionalnego ds. Lecznictwa Odwykowego Województwa Zachodniopomorskiego lub przez Pełnomocnika Wojewody Zachodniopomorskiego
5. Diagnozowanie problemów i rozpoznawanie rynku uzależnień i problemów alkoholowych.

Urząd Gminy.

Ograniczenie dostępności do alkoholu, poprzez niżej wymienione działania.

1. Określenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Ustalenie szczegółowych zasad usytuowania punktów handlowych, sprzedających napoje alkoholowe przeznaczone do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży.
3. Wyznaczanie miejsc na otwartym powietrzu, przeznaczonych do organizacji imprez okolicznościowych, wraz z oprawą muzyczną, na których może być sprzedawane i spożywane piwo (z wyłączeniem zawodów sportowych oraz imprez dla dzieci): np. boiska sportowe, place położone w najbliższej okolicy świetlic wiejskich, place przyległe do remiz OSP. Sprzedaż napojów alkoholowych w takich miejscach może być prowadzona za zgodą organizatora imprezy oraz na podstawie jednorazowego zezwolenie wydane przez Wójta.
4. Rozwijanie systemu współpracy z policją i ze strażą gminną w sprawie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Inne działania:

1. analiza złożonych do urzędu wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu:
 - kontrola punktu handlowego, który złożył wniosek o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem spełnienia wymogów określonych w przepisach, warunkujących wydanie takiego zezwolenia,
 - kontrola sprzedaży napojów alkoholowych w placówkach handlowych pod kątem zgodności sprzedaży z wydanym zezwoleniem i przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. współdziałanie i dofinansowanie utrzymania i działalności Przychodni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Białogardzie leczącej również pacjentów z terenu Gminy Białogard,
3. utrzymanie stałej współpracy z Ośrodkiem Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Stanominie,
4. współpraca z ośrodkiem kryzysowym przy PCPR w Białogardzie oferującym pomoc dla osób z rodzin, w których występuje przemoc, szczególnie dla kobiet i dzieci,
5. organizacja dla członków Komisji, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników Straży Gminnej i innych podmiotów uczestniczących w realizacji gminnego programu, warsztatów z zakresu kontaktu z petentem ze zmianami osobowościowymi (agresywnym, uzależnionym od alkoholu lub narkotyków lub w trakcie leczenia uzależnienia) z elementami treningu asertywności,
6. przeprowadzenie wspólnie z Policją programu pn. „Jabłko czy cytryna” t.j. sprawdzania stanu trzeźwości kierujących pojazdami mechanicznymi,
7. dofinansowanie profilaktycznych i terapeutycznych obozów dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych uzależnionych utrzymujących stan abstynencji i osób współuzależnionych (członków ich rodzin).

Placówki oświatowe

1. Rozeznanie z ogółu młodzieży grup ryzyka zagrożonych problemem alkoholowym oraz problemem zażywania narkotyków z uwzględnieniem rodzin dysfunkcyjnych.
2. Realizacja programów edukacyjnych i form wypoczynku dzieci oraz określenie kierunków szkolenia nauczycieli związanych z działalnością dotyczącą rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą szkolną mających na celu realizację programów edukacyjno - profilaktycznych, m. in. „Profilaktyka przez cały rok”, „Jak ja na to patrzę” , „Debata”, „Cukierki”, „Noe”, realizacja innych programów edukacyjnych i organizacja konkursów edukacyjno – oświatowych dotyczących szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych.
4. Współorganizacja wypoczynku letniego i zimowego w formie obozów i kolonii terapeutycznych dla dzieci z rodzin, w których występuje uzależnienie osób dorosłych od alkoholu oraz dla osób uzależnionych od alkoholu.
5. Organizacja i przeprowadzenie wśród dzieci szkolnych konkursu w rysunku i plakacie z zakresu wiedzy o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych.
6. Współpraca z komisją ds. RPA w zakresie realizacji programów terapeutycznych przeznaczonych dla dzieci z rodzin, w których występuje uzależnienie alkoholowe osób dorosłych. Promocja imprez bezalkoholowych i zdrowego stylu życia, m. inn. zawody

sportowe, zabawy, koncerty dla młodzieży jako promocja zabawy bez środków psychoaktywnych.

VIII. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białogardzie

1. Ustala się dietę za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przeprowadzoną kontrolę placówek handlujących alkoholem w wysokości
 - 50 zł. za posiedzenie dla członków Komisji,
 - 350 zł. miesięcznie dla Pełnomocnika Wójta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji oraz za przeprowadzoną kontrolę placówek handlowych przysługuje za posiedzenie i kontrolę przeprowadzone poza godzinami pracy.
3. Wynagrodzenie za udział w posiedzeniu wypłacane jest na podstawie listy obecności, podpisanej przez przewodniczącego komisji.
4. Wynagrodzenie za przeprowadzoną kontrolę wypłacane jest na podstawie protokołu pokontrolnego, podpisanego przez osoby uczestnicząc w kontroli.
5. Członkom Komisji wykonującym zadania zlecone związane z jej działalnością poza miejscem zamieszkania przysługują niezależnie od wynagrodzenia określonego w pkt 1 i 2, diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegów na zasadach ustalonych dla pracowników z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Posumowanie

W opracowanym Gminnym Programie Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Białogard na rok 2007 jako jedno ze źródeł zagrożeń zdrowia i problemów zdrowotnych ludności wskazano problem nadmiernego spożycia alkoholu. Jednym z celów programu jest zmniejszenie występowania szkód zdrowotnych spowodowanych alkoholem.

Badania przeprowadzane w dziedzinie spożycia alkoholu świadczą o tym, że pije coraz więcej dzieci młodzieży, co jest zjawiskiem szczególnie niebezpiecznym.

Picie i upijanie się przez dzieci i młodzież jest jednym z większych problemów społecznych współczesnej Polski. Ze względu na fakt, iż pijaństwo i alkoholizm burzą życie rodzinne i prowadzą do licznych tragedii trzeba przeciwstawić się tym problemom z całym zdecydowaniem.

Dorośli, nadużywając alkoholu, powodują cierpienia swoich dzieci, odbierają im spokojną młodość i poczucie bezpieczeństwa.

Młodzi ludzie upijając się tracą szansę na prawidłowy rozwój psychiczny i fizyczny, niszczą swoje zdrowie oraz możliwość efektywnej nauki i pracy.

Program określa kierunki działania w sprawie rozwoju profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, uznając za najważniejsze:

1. promowanie trzeźwości oraz wspieranie środowisk i postaw abstynenckich.
2. pomoc organizacjom pozarządowym oraz inicjatywom obywatelskim dostarczającym opieki dzieciom i wspierających proces zdrowienia rodzin z problemami alkoholowymi.
3. rozwój profilaktyki rodzinnej – uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci oraz udzielanie pomocy profesjonalnej rodzicom, których dzieci się upijają.
4. zwiększenie dostępności pomocy socjalnej, psychologicznej i socjoterapeutycznej dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi.
5. zwiększanie dostępności pomocy medycznej polegającej na wczesnym wykrywaniu uzależnienia alkoholowego i stosowaniu terapii naprawczej u osób uzależnionych od alkoholu.

6. zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących wartościowy i zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu, tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia (miejsc do uprawiania sportu, zabawy i wypoczynku) dla dzieci i młodzieży.
7. rozwijanie edukacji publicznej i szkolnej przedstawicieli różnych zawodów w zakresie problemów alkoholowych.
8. zapewnienie pomocy wychowawczej i terapeutycznej młodzieży z problemami alkoholowymi.

Najlepszą realizację programu może zapewnić harmonijne współdziałanie administracji samorządowej, instytucji publicznych i organizacji pozarządowych oraz wszystkich obywateli, którzy czują się odpowiedzialni za zdrowie i przyszłość społeczeństwa a szczególnie młodego pokolenia Polaków, którzy w przyszłości mają nas zastąpić. Działania te powinny być zgodne z zasadami etyki i poszanowania godności i praw człowieka.

**Przewidywane wydatki na realizację
Gminnego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych w roku 2007.**

1. Działalność ustawowa tj. współfinansowanie instytucji leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych (Poradnia Uzależnień)	- 5.000 zł
2. Maratony terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych	- 10.000 zł.
3. Organizacja kolonii letnich dla dzieci z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią	- 7.000 zł.
4. Zakup nagród dla szkół, bibliotek i świetlic wiejskich realizujących i uczestniczących w konkursach plastycznych, polonistycznych i innych o tematyce antyalkoholowej	- 15.000 zł.
5. Dofinansowanie dla młodzieży uczęszczającej do szkół ponadpodstawowych (zakup biletów przejazdu, koszty wyżywienia, zakwaterowania, zakup podręczników)	- 5.000 zł.
6. Szkolenia członków Komisji	- 7.000 zł.
7. Pomoc doraźna	- 6.000 zł.

Razem	60.000 zł.